

Dansk Energis vejledende bestemmelser om adgang til benyttelse af det kollektive elnet

Dato: 24.04.2006•Journalnr.: 4/0720-8901-0011

Resume Energitilsynet tilkendegav, at Dansk Energis "Vejledende bestemmelser om tilslutning og adgang til benyttelse af det kollektive elnet" (Netbenyttelsesaftalen) tages til efterretning i medfør af elforsyningslovens § 73b, idet Tilsynet dog samtidig anbefalede en række præciseringer heri.

RESUMÉ

1. Energitilsynet har med en lovændring, der trådte i kraft 1. juli 2004, fået direkte hjemmel til at føre tilsyn med brancheorganisationernes standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser.
2. Dansk Energi har lavet en ny udgave af foreningens "Vejledende bestemmelser om tilslutning og adgang til benyttelse af det kollektive elnet" (Netbenyttelsesaftalen), som Energitilsynet nu skal godkende.
3. Energitilsynets sekretariat vurderer, at der overordnet set er der ikke tale om særligt gennemgribende justeringer i forhold til den tidligere aftale, men på en række punkter giver aftalens bestemmelser dog anledning til bemærkninger.

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

AFGØRELSE

4. Det meddeles Dansk Energi, at Energitilsynet i medfør af elforsyningslovens § 73b, tager "Vejledende bestemmelser om tilslutning og adgang til benyttelse af det kollektive elnet" (Netbenyttelsesaftalen) til efterretning, idet Tilsynet dog samtidig gør opmærksom på,

- **at** en forestående revision af reglerne for restanceinddrivelse vil få indflydelse på indholdet af bestemmelserne i netbenyttelsesaftalens § 9 om betalingsbetingelser, restanceprocedure samt afbrydelsesregler m.v.,
- **at** der i oversigten over retsgrundlaget i øvrigt mellem netkunde og netselskab bør nævnes aftaleloven og lov om visse forbrugeraftaler,
- **at** det netbenyttelsesaftalens i § 3.7, 2. afs., yderligere bør fremhæves, at der skal være tale om hændelige skader, og at det i kommentaren til bestemmelsen nævnes, at ved ikke-hændelige skader gælder de almindelige erstatningsretlige regler,
- **at** det i § 3.9, 1. afs., 2. pkt., bør tilføjes, at sådan flytning sker for netselskabets regning,
- **at** der tages forbehold for, at ydelsen efter § 5.1 kan karakteriseres som en speciesydelse,
- **at** § 6.4 skal ændres, således at netkunden er ansvarlig efter dansk rets almindelige erstatningsregler ved beskadigelse af målere,
- **at** det i § 6.8 skal indføres, at undersøgelse af en måler, der formodes at vise forkert, skal foretages af et uvildigt akkrediteret målerlaboratorium,
- **at** bestemmelsen i § 6.11 om fjernaflæsning ikke må blokere for, at kunden kan opsige sit fastnet-abonnement,
- **at** det i § 8.2, 2. afs. skal indføres, at ændring af aconto-beløb skal ske med et passende forudgående varsel,
- **at** grænsen på 25.000 kr. for forrentning af kontante deposita ikke er rimelig,
- **at** det i kommentarerne til bestemmelser om gebyropkrævning omtales de med Energitilsynet aftalte vejledende gebyrsatser.

Det skal samtidig understreges, at Energitilsynet dermed ikke er afskåret fra konkret at tage stilling til de enkelte netselskabers bestemmelser om tilslutning og adgang til benyttelse af det kollektive elnet.

SAGSFREMSTILLING

5. Med brev af 11. oktober 2005 har Dansk Energi fremsendt en revideret udgave af foreningens "Vejledende bestemmelser om tilslutning og adgang til benyttelse af det kollektive elnet" (Netbenyttelsesaftalen).

6. Vejledningen, der er blevet justeret som følge af ændringer af elforsyningsloven samt udstedelsen af en række bekendtgørelser med hjemmel i loven, er udarbejdet med henblik på, at netvirksomhederne har mulighed for at benytte disse standardbestemmelser for adgang til tilslutning til og benyttelse af det kollektive elnet uændret som egne leveringsbestemmelser.

7. Foreningen har anmodet om, at Energitilsynet tager vejledningen til efterretning, jf. elforsyningslovens § 73b, således at de netvirksomheder, der anvender vejledningen uændret som egne leveringsbetingelser og anmelder denne til Energitilsynet, indtil videre kan påregne, at deres anmeldelse ikke giver anledning til indsigelse fra Energitilsynets side.

8. Bestemmelserne i netbenyttelsesaftalen med tilhørende bilag er den væsentligste del af aftalegrundlaget mellem netkunden og netvirksomheden og regulerer rettigheder og forpligtelser mellem disse. Herudover er netkunden og netvirksomheden underkastet de til enhver tid gældende love og bekendtgørelser på området som eksempelvis elforsyningsloven, stærkstrømsloven samt en række love og bekendtgørelser på det forbrugerretlige område. Bestemmelserne regulerer ikke retsforholdet mellem netkunden og forsyningspligtsselskabet. Dette sker gennem det enkelte forsyningspligtsselskabs leveringsbetingelser.

9. Såfremt der i en leveringskontrakt mellem et netselskab og en netkunde henvises til netbenyttelsesaftalen, anses reglerne heri for vedtaget mellem netkunden og netselskabet.

10. Endelig er der for så vidt angår retsgrundlaget mellem netkunde og netselskab henvist til Ankenævnet på Energiområdet, som behandler alle civile tvister på energiområdet. Eksempelvis tvister vedrørende aftaleret, køberet og formueretlige grundsætninger om tilbagebetaling og erstatning m.v. Nævnet er her den instans kunden skal rette henvendelse til, hvis netkunden ikke er enig med netselskabet om konkrete hændelser.

11. Som nævnt foran, er vejledningen nu blevet justeret som følge af ændringer af elforsyningsloven samt udstedelsen af en række bekendtgørelser med hjemmel i loven. Dansk Energi oplyser, at der er tale om små justeringer i forhold til den gældende vejledning, der har været forelagt tilsynet.

12. Det nærmere indhold af netbenyttelsesaftalen fremgår af oversigten i aftalen. I forordet er der nu indføjet afsnit om samfakturering og om Ankenævnet på Energiområdet, der behandler alle civile tvister på energiområdet. Aftalen indeholder en række definitioner på en del begreber, der anvendes i netbenyttelsesaftalen. Disse definitioner er på nogle punkter identiske med de tilsvarende i elforsyningslovens § 5, og på andre punkter ikke.

13. De enkelte bestemmelser i vejledningen er ledsaget af kommentarer. Disse er tænkt som baggrundsvejledning for de medarbejdere i netvirksomhederne, der har kontakten til netkunderne.

BEGRUNDELSE

14. Med den nye bestemmelse i elforsyningslovens § 73b, som trådte i kraft 1. juli 2004, har Energitilsynet fået direkte hjemmel til at føre tilsyn med brancheorganisationernes standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser. Energitilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger efter regler fastsat af tilsynet.

ENERGITILSYNETS TIDLIGERE VURDERING AF NETBENYTTELSESAFTALEN

15. Energitilsynet fik i mødet den 7. maj 2002 forelagt netbenyttelsesaftalen. På daværende tidspunkt havde Energitilsynet ikke efter elforsyningsloven hjemmel til at gribe ind over for en brancheforenings vejledninger. Tilsynet kunne alene gribe ind over for de enkelte netvirksomheders leveringsbestemmelser. Da netbenyttelsesaftalen imidlertid måtte forventes at blive benyttet af en stor del af netvirksomhederne som egne bestemmelser, fandt Energitilsynet det passende, at vurdere og komme med en tilkendegivelse om bestemmelserne. En sådan praksis var også fulgt af de tidligere energiprisudvalg.

16. Denne vurdering skete med udgangspunkt i nogle af elforsyningslovens bestemmelser. For det første lovens § 6, stk. 1 (nu § 6, stk. 2), hvorefter enhver har ret til mod betaling at blive forsynet med el. Endvidere lovens § 6, stk. 3, (nu § 6, stk. 4), hvorefter kollektive elforsyningsvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for forbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ensartede vilkår. Endvidere gælder ifølge elforsyningslovens § 24, stk. 1, at enhver har ret til mod betaling at benytte det kollektive elforsyningsnet til transport af elektricitet. Og endelig elforsyningslovens § 73, hvorefter de kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser skal ske efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til.

17. Med udgangspunkt i disse bestemmelser besluttede Energitilsynet at meddele Dansk Energi/ELFOR, at netselskaberne indtil videre kunne påregne, at deres anmeldelse i medfør af elforsyningslovens § 76 af vejledningen uændret som egne leveringsbetingelser ikke ville give anledning til indsigelse fra Tilsynets side, **men at:**

18. det samtidig understregedes, at Energitilsynet dermed ikke var afskåret fra i konkrete tilfælde at gribe ind over for netvirksomhedernes administration af dette regelsæt,

19. at Energitilsynet i lyset af den fulde markedsåbning pr. 1. januar 2003 havde igangsat et arbejde, der bl.a. skulle afdække en række juridiske forhold vedrørende regningsudskrivninger og restanceinddrivelse. Disse forhold kunne få betydning for vejledningens bestemmelser i relation til hæftelse og lukning i forbindelse med restancer i det omfang, der købtes el fra en anden leverandør end det forsyningspligtsselskab eller det handelsselskab, der var knyttet til netselskabet. Når Tilsynets arbejde var tilendebragt, skulle vejledningens bestemmelser eventuelt efterfølgende tilpasses disse nye forhold,

20. at Energitilsynet i mødet den 17. december 2001 havde tilkendegivet, at det var urimeligt, jf. elforsyningslovens § 6, stk. 3, og § 77, stk. 1, at undersøgelse af en måler, der formodedes at registrere forbruget forkert, blev foretaget af værket selv, idet undersøgelse skulle foretages af et uvildigt akkrediteret målerlaboratorium.

21. Med hensyn til forholdene omkring regningsudskrivning er der nu i Dansk Energi's regi etableret en brancheløsning, idet elbranchen har udarbejdet en frivillig model for samfakturering og hæftelse, som opfylder elforsyningslovens intentioner om, at forbrugeren får mulighed for kun at modtage én energiregning. Det har derfor ikke været nødvendigt for ministeren at benytte hjemlen i loven til at udstede en bekendtgørelse om samfakturering, som det er sket på naturgasområdet. Samfaktureringsmuligheden er nu også indarbejdet i relevante bestemmelser i netbenyttelsesaftalen. Det skal også nævnes, at Dansk Energi/ELFOR nu også efter forhandling med Energitilsynet har udarbejdet en vejledning om "Fælles Sprogbrug og Forenklet elregning". Denne vejledning trådte i kraft pr. 1. januar 2005.

22. På nuværende tidspunkt er der endnu ikke foretaget en revidering af de vejledende regler for restanceinddrivelse, men det er fortsat hensigten, at disse skal opdateres i overensstemmelse med relevante love og regler, herunder renteloven, inkassoloven og kreditaftaleloven, samt den praksis, der måtte være fra Energiklagenævnet og Ankenævnet på Energiområdet. Hertil skal også nævnes, at den nye lov nr. 429 af 6. juni 2005 om opkrævning og inddrivelse af visse offentlige fordringer indebærer, at forsyningsvirksomheder, der er en integreret del af en kommunal forvaltning, nu skal anvende SKAT som inddrivelsesmyndighed.

DEN NU REVIDEREDE UDGAVE AF NETBENYTTELSESAFTALEN

23. Dansk Energi har fremsendt en revideret udgave af foreningens "Vejledende bestemmelser om tilslutning og adgang til benyttelse af det kollektive elnet" (Netbenyttelsesaftalen).

24. Vejledningen, der er blevet justeret som følge af ændringer af elforsyningsloven samt udstedelsen af en række bekendtgørelser med hjemmel i loven, er udarbejdet med henblik på, at netvirksomhederne har mulighed for at benytte disse standardbestemmelser for adgang til tilslutning til og benyttelse af det kollektive elnet uændret som egne leveringsbestemmelser.

25. Foreningen har anmodet om, at Energitilsynet tager vejledningen til efterretning, jf. elforsyningslovens § 73b, således at de netvirksomheder, der anvender vejledningen uændret som egne leveringsbetingelser og anmelder denne til Energitilsynet, indtil videre som ved den tidligere forelæggelse - kan påregne, at deres anmeldelse ikke giver anledning til indsigelse fra Energitilsynets side.
26. En vurdering af bestemmelserne i Netbenyttelsesaftalen efter elforsyningslovens § 73b vil særligt have til formål at sikre, at aftalen er i overensstemmelse med den seneste udvikling inden for elforsyningsloven med tilhørende bekendtgørelser, forbrugerbeskyttelse, gebyrfastsættelse og restanceinddrivelse.
27. Energitilsynet kan i denne sag tage stilling til den nærmere udformning og indhold af de enkelte, generelle bestemmelser i netbenyttelsesaftalen. Såfremt tilsynet i medfør af elforsyningslovens § 73b tager aftalen til efterretning, udelukker dette imidlertid ikke, at tilsynet til enhver tid kan tage aftalens bestemmelser op til fornyet bedømmelse, hvis situationen giver anledning hertil.
28. Eventuelle klager over, hvordan et netselskab, der anvender netbenyttelsesaftalen som egne leveringsbestemmelser, administrerer de enkelte bestemmelser over for konkret forbruger, behandles imidlertid ikke længere af Energitilsynet. Der er her tale om klager vedrørende civile tvister, som nu behandles af Ankenævnet på Energiområdet, jf. elforsyningslovens § 78, stk. 1, 2. pkt., hvis der er tale om almindelige forbrugere, eller domstolene, hvis der er tale om klager fra erhvervsdrivende over et netselskabs administration af bestemmelserne.
29. Efter elforsyningslovens § 6, stk. 1, gælder stadig, at enhver elforbruger frit kan vælge elleverandør. Endvidere gælder ifølge elforsyningslovens § 6, stk. 4, at kollektive elforsyningsvirksomheder samt forsyningspligtige virksomheder, for så vidt angår deres forsyningspligt, skal stille deres ydelser til rådighed for forbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ensartede vilkår. Specielt sidstnævnte bestemmelse er vigtig ved vurderingen af vejledningen.
30. Endvidere gælder, at enhver har ret til mod betaling at benytte det kollektive elforsyningsnet til transport af elektricitet, og at de kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser skal ske efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til, jf. elforsyningslovens § 24, stk. 1, og § 73.
31. Bestemmelserne i vejledningen er den væsentligste del af retsgrundlaget mellem kunden og netselskabet. Det er derfor vigtigt, at bestemmelserne er klare og forståelige for kunden. Herved mindskes også sandsynligheden for eventuelle konflikter mellem netkunden og netselskabet.
32. Gennemgangen af netbenyttelsesaftalen viser, at der er tale om ikke særlig gennemgribende justeringer i forhold til den tidligere aftale, der blev forelagt tilsynet.
33. På en række punkter giver aftalens bestemmelser dog anledning til bemærkninger.

34. Retsforholdet mellem netkunde og netselskab er underkastet en række love og bekendtgørelser. I oversigt til aftalen bør for fuldstændighedens skyld også nævnes aftaleloven. Endvidere bør også nævnes lov om visse forbrugeraftaler, der indeholder bestemmelser om fjernsalg. Erfaringsmæssigt vil etablering af kunde-forhold, jf. § 2, stk. 1, ofte ske telefonisk eller via internet eller mail. I disse tilfælde gælder en række specielle regler om forbrugerbeskyttelse mellem netkunde og netselskab.

35. Netbenyttelsesaftalen indeholder en række definitioner på begreber, der anvendes i aftalen. Disse definitioner er på nogle punkter identiske med de tilsvarende i elforsyningslovens § 5, og på andre punkter ikke. Som udgangspunkt er definitionerne ikke forkerte, men det ville hensigtsmæssigt og mere overskueligt, såfremt man konsekvent anvendte de definitioner, der er fastsat i elforsyningslovens § 5.

36. Netbenyttelsesaftalen indeholder i § 3.7, 3.8 og 3.9 bestemmelser om anbringelse af anlæg på netkundens ejendom. Af § 3.7, 2. afs. fremgår, at i de tilfælde, hvor ejerne stiller areal eller rum til rådighed for placering af elektriske anlæg, som tilhører netvirksomheden, bærer hver part netkunden og netvirksomheden risikoen for (hændelige) skader på egne anlæg/bygning. Uanset om disse er forvoldt ved forhold i den anden parts anlæg/bygning. Bestemmelsen i sig selv kan næppe anses for urimelig, da der er tale om hændelige skader men det bør yderligere fremhæves, at der skal være tale om hændelige skader. Samtidig kan det i kommentaren til bestemmelsen nævnes, at ved ikke-hændelige skader gælder de almindelige erstatningsretlige regler.

37. Af § 3.9, 1. afs., 2. pkt., fremgår, at netselskabet efter nærmere aftale med ejeren kan flytte egne anlæg samt forbindelserne herfra. Det bør her tilføjes, at sådan flytning sker for netselskabets regning.

38. Energitilsynet noterer sig i øvrigt, at det i kommentaren til § 3.7, 3.8 og 3.9 fremhæves, at bestemmelserne må anvendes under al mulig hensyntagen til den pågældende netkundes forhold.

39. I § 5.1 er fastsat bestemmelser om kvalitet af netydelsen. Det fremgår, at netvirksomheden opretholder en nominel spænding på mellem 230 V mellem en fase og nul. Denne ydelse karakteriseres som en speciel ydelse (en bestemt genstand). I kommentaren til bestemmelsen anføres, at ydelsen kontraktligt er en species ydelse (en bestemt genstand), idet leveringen er bundet til det eksisterende ledningsnet og kun kan leveres i et punkt (leveringspunktet).

40. I købelovgivningen sondres mellem specieskøb (køb af en bestemt ting) og genuskøb (køb af genstande bestemt efter art). Sondringen har betydning for, hvilke af købelovens bestemmelser, der finder anvendelse på eksempelvis mangler, forsinkelse og erstatning. Med udformningen af § 5.1 har netvirksomheden lagt sig fast på, at netydelsen er en speciesydelse. Endelig afklaring af dette spørgsmål henhører imidlertid under Ankenævnet på Energiområdet/domstolene. Der må derfor tages forbehold for, at ydelsen efter § 5.1 kontraktligt er en species ydelse.

41. Til § 5.2, der vedrører afbrydelser ved arbejder på forsyningsnettet, skal nævnes, at der her muligvis kan ske ændringer fremadrettet i lighed med, hvad der er sket i Norge, hvor kunderne skal have en økonomisk kompensation, hvis der er tale om langvarige afbrydelser, uanset årsagen.
42. Ifølge § 6.4 er netkunden erstatningsansvarlig, hvis en måler bliver beskadiget, med mindre netkunden sandsynliggør, at der ikke er udvist forsømmelse. Der er her tale om en omvendt bevisbyrde, som er urimelig, og som formentlig også kan tilsidesættes som et urimeligt kontraktsvilkår efter forbrugeretlige bestemmelser. Bestemmelsen skal derfor ændres, således at netkunden er ansvarlig efter dansk rets almindelige erstatningsregler.
43. I § 6.8 skal indføjes, at undersøgelse af en måler, der formodes at vise forkert, skal foretages af et uvildigt akkrediteret målerlaboratorium.
44. Til bestemmelsen i § 6.11 om fjernaflæsning skal anføres, at den ikke må blokere for, at kunden kan opsige sit fastnet-abonnement. I modsat fald kan der være tale om en urimelig binding.
45. I kommentaren til § 6.12 bør medtages, at såfremt der ikke fremkommer selv-aflæsning gennem en længere periode, skal selskabet ifølge afgørelse fra Ankenævnet på Energiområdet reagere.
46. I § 8.2, 2. afs. skal indføjes, at ændring af aconto-beløb skal ske med et passende forudgående varsel.
47. Som ny bestemmelse er i § 9.4 fastsat, at kontante deposita over kr. 25.000 forrentes til fordel for netkunden. Tidligere gjaldt ikke nogen beløbsmæssig grænse, idet alle kontante deposita blev forrentet til fordel for netkunden. Det er klart, at det kan diskuteres, om der skal være en grænse for forrentning, og hvor den i givet fald skal gå, idet forrentning af helt små beløb kan være en administrativ tung opgave. En grænse på 25.000 kr. er dog næppe rimelig.
48. En række af netbenyttelsesaftalens bestemmelser giver mulighed for opkrævning af gebyrer. I kommentarerne til disse bestemmelser bør medtages omtale af de vejledende standardgebyrer, som Energitilsynet i samarbejde med repræsentanter for de tre forsyningsområder har fastsat.
49. Afslutningsvis skal nævnes, at Energitilsynet nu fører tilsyn med Energinet.dk's markeds-, måle- og tekniske forskrifter. Disse skal nu gennemgås af Tilsynet. På nuværende tidspunkt kan det ikke vurderes, om dette får indflydelse på indholdet af netbenyttelsesaftalen, men denne skal selvfølgelig være i nøje overensstemmelse med disse forskrifter.